# KURJER KRAKOWSKI.

Dnia 29 grudnia 1835

Zygmunta III. koronacya. 1587 r.

WTOREK.

Nro. 74.

Pismo to kosztuje kwartalnie złp. 6 i wychodzi codziennie (wyjąwszy niedzielę i święta uroczyste) przed południem

*Nakładem wydawcy Antoniego Tessarczyka.*

*Francya. Paryż* 16 grudnia. — Marszałek Soult został powołany na rozkaz króla do Paryża i w krótce ma tu przybydź. Posłowie rossyiski, austryacki i sardyński mieli onegdaj posłuchanie u króla. Donoszą z Oranu pod d. 30 list. Dochodzą nas tu wieści o przygotowaniach jakie czyni Abdel Kader. — Trzeba wyznać że Emir z odwagą gotuje się do boju. Skoro tylko dowiedział się przez swoich szpiegów o pierwszych poruszeniach wojska francuzkiego posłał natychmiast oddział kawaleryi dla rozpoznania tych poruszeń nad rzeką Flelat, gdzie wojska francuzkie wypoczęły. Zdaje się jednak że bitwa stanowcza zajdzie aż nad rzeką Sig, gdzie już wojska nasze zajęły stanowisko. Abdel Kader w czasie układów z jen. Desmichels żądał ażeby ta rzeka stanowiła granicę między jego posiadłościami i Francyi. Inny list z Oranu pod d. 8 donosi: „Abdel Kader z całem wojskiem swoiem cofnął się do Mascara. Zdaje się iż zamiarem jego jest oczekiwać Francuzów za rzeką Sig, gdyż tu zaczyna się grunt skalisty który dla naszych obrotów może bydź zgubnym. Bagaże nasze prowadzimy na wielbłądach i mułach. Wielbłądów mamy, 800 mułów 500. Wielbłądy są częścią najęte, częścią przemocą zabrane. Na ich grzbiecie zawieszone są umyślnie tak sporządzone nosze, że w każdym z nich trzech lub czterech chorych lub ranionych pomieścić się może.— Cała wyprawa nasza składa się z 13,000 l. i 26 dział. Oprócz tego należy tu policzyć kilka kompanii morskich, składających ludność 2 okrętów linijowych i 2 brygów, których liczba wynosi 1200 l. Kompanie te stoją na forpocztach pomiędzy Oran i drzewem figowem. Abdel Kader podzielił swoje wojsko na dwa obozy z których każden ma mieć po 18,000. Oficerowie francuzcy utrzymują, że cała wyprawa nie powinna dłużej trwać nad dni 16. Według listów z Algieru pod d 29 dżdżysta pora roku zagraża wojsku tak dalece, że jeżeli wkrótce stanowcza nie zajdzie bitwa, wyprawa może pójśdź nader nieszczęśliwie.— Wszystkie doniesienia z Oranu zgadzają się w tem że ks. Orleans udał się z wojskiem ku Mascara. Gdy przeciwnie dziennik *Eclaireur* donosi z Tulonu jak następuje: „Z pewnością możemy donieść, że ks. Orleans d. 10 grud. uda się na okręcie do Francyi, lecz być może, że wprzódy uda się do Tremezen, miasta zamieszkałego od Turków, którzy się poddali naszemu rządowi. Książe cieszy się jak najlepszém zdrowiem. — Wczoraj na giełdzie biegała pogłoska, że jen

Alava przybędzie wkrótce do Paryża, w celu żądania od Francyi 50 tysięcy wojska posiłkowego przeciw D. Karlosowi. Pogłoska ta tém mniéj zasługuje na wiarę iż zupełnie jest sprzeczna z nadętemi pochwałami któremi Izba prokuradorów obsypuje wojska królowéj. — Podobniejszem jest do prawdy że P. Alava zastąpi w poselstwie księcia Frias. Papiery hiszpańskie znacznie podniosły się. Według doniesień z Madrytu minister woyny uda się do armii północnej w celu zaprowadzenia zmian tyczących się reorganizacyi wojska: Armija północna ma być podzielona na 3 dywizye. Jedna w Nawarze pod dowództwem jen. Kordowy, druga pod dowództwem jen. Miny w Katalonii, trzecia zaś złożona z Anglików, Portugalczyków i z legii cudzoziemskiej w Aragonii pod dowództwem jen. Evans. Dowództwo naczelne nad trzema dywizyami obejmie minister wojny, równie jako i nad rezerwą która ma się składać z 20—30000 l.

*Anglija, Londyn* 16 gru: Donoszą z Nev-York że w całym państwie mexykańskiem powszechne jest rozjątrzenie przeciwko Stanom Zjednoczonym, tak że osoby i majątki amerykanów północnych są w niebezpieczeństwie. Uzbrojenia przeciwko prowincyi Texas, trwają ciągle. Wysłano 2000 pie: i 400 jazdy do Matamoras i Montressy. Jen, Montezuma ma objąć dowództwo jazdy, a jen. Kortazar piechoty. Santana udał się 7 listop. do Mexyku. Wzmocnił on nadzwyczaynie armiją w ostatnich 2 miesiącach. Biskupi w Puebla i Mexyko złożyli 2,000,000 dollar. na przytłumienie rewolucyi w Texas. Porto Cabello jest jedyném stanowiskiem zajętem przez powstańców Venezuela, lecz oczekiwano wkrótce poddania się tey twierdzy. Liczba ich wynosić ma 300. Są to zbiegowie którzy uszli klęski jaką im zadał jen Montella. Spodziewamy się iż wkrótce skończy się ta śmieszna woyna, która pośród powszechnego pokoju, porządku i wzrastającey cywilizacyi, wszczęła się nie wiedzieć z jakich powodów,"

*Hiszpnnija. Madryt* 7 grudnia.— Jenerał Alava przeznaczył na rzecz uzbrojenia 15000 piastrów, które mu rząd wyznaczył na koszta podróży.— Gubernator cywilny Madrytu ma zamiar powiększyć gwardyą narodową o cztery kompanije: Sam zaś służy jako prosty żołnierz w 5 batalionie.— W Barcellonie odkryto spisek, którego celem było wydanie w ręce karolistów zamku Mongue w nocy 21 list. W wyższéj Aragonii utworzona będzie nowa dywizya, dla ułatwienia komunikacyi pomiędzy Francyą i armiją w Nawarze i Katalonii. GPS.

*Turcya.* Donoszą od granic tureckich pod d. 3 grud. „Każdy z uwagą zastanawiający się nad czynnościami Turcyi, wyznać musi że wkrótce w polityce tego państwa ważne zaydą wypadki. Sułtan, który od wstąpienia swego na tron, nie poprzestał wszelkiemi środkami przytłumiać swawolę buntowników, zamyśla otwarcie odzyskać na powrót panowanie nie tylko nad Syryą, lecz i Egiptem, który dotąd uważano już za stracony dla porty. Niezważając bowiem na intrygi dyplomatyczne, widocznie okazujące

ten zamiar, przekonamy się zwracając oko na rozpocząć się mające kroki wojenne w Azyi, jak to artykuł w pół urzędowy umieszczony w dzienniku Smyrneńskim dostatecznie wyjaśnia. W zbrojowni od wielu już lat pracują z taką czynnością jak gdyby nam największa zagrażała woyna. Wojska rozmaitej broni zamunicyą i żywnością nie przestają wzmacniać armii stojącej w okolicy Taurus. Z początku bunt podniesiony przez Kurdów, był tego dostatecznym pozorem lecz, gdy wszystkie pokolenia tego dzikiego narodu przywiedziane zostały do posłuszeństwa, a armija Sułtana nie tylko że z niemi nie prowadzi woyny, lecz owszem, żolnierzem wybranym z tego ludu wzmacnia swoje szeregi, pozór przeto wszelki znika, i widocznem jest inny plan mający na celu uzbrojenie do wysokiego stopnia siły lądowej i morskiej. Przeciw komuż mogłaby Turcya tak się uzbrajać jeżeli nie przeciw Mehmedowi Alemu? Mające wkrótce nastąpić przybycie floty angielskiej w okolicy Smyrny, bez wątpienia będzie tylko skutkiem tego planu.

GPS.

*Wspomnienie z wieku Chrześcijaństwa.*

W mieście Edessie (Mezopotamii) znaydowało się wielu katolickich chrześcian. Cesarz Valens kazał pozamykać ich kościoły, oni jednakże zgromadzali się za miastem i odprawiali swoje nabożeństwa. Cesarz zakazał pod karą śmierci te schadzki. Prefekt więcej ludzkości od pana swojego mający przestrzegał katolików o niebezpieczeństwie, które im zagrażało; lecz następnej niedzieli prawowierni w daleko większej zgromadzili się liczbie. Na rozkaz cesarza udał się prefekt do ich zgromadzenia ze znacznem wojskiem. Jadąc przez miasto postrzegł ubogą kobietę opuszczającą spieszno swoją chatę; za rękę prowadziła małego chłopca. Prefekt kazał ją zatrzymać i pytał o przyczynę pośpiechu. „Spieszę się" odpowiedziała „abym jak najprędzej stanęła w zgromadzeniu chrześcijan„—„Zapewne nie wiesz, że właśnie tam jadę, kazać wymordować całe zgromadzenie?" —„Wiem o wszystkiém, i dla tego się spieszę, ażebym za późno nie przybyła. I ja chcę zasłużyć na męczeńską koronę."—„A po cóż z sobą twojego syna prowadzisz ?„—„Ażeby był uczestnikiem tego szczęścia." Tak dalece rozczulił się prefekt tym nieustraszonym umysłem, że wróciwszy do cesarza upraszał go o łaskę dla chrześcijan. Mówił tak gorliwie i tak mocno, że cesarz uczynił zadosyć jego prośbie i przestał katolików prześladować.—

Sławny Fontenelle i jego przyjaciel Dubois, który mu dodany był za pomocnika przez akademją, oba byli wielcy smakosze. i po bratersku dzielili się wszystkiemi łakotkami. Fontenelle otrzymał pewnego razu w podarunku szparagi. Przyjaciele zaczynają spór o sposobie przyrządzenia onych, lecz wkrótce zgodzili się, iż każdy połowę swoję według upodobania przyrządzić każe. Fontenelle chciał mieć szparagi z sosem, a Dubois na sałatę. Jeszcze kucharka nie

zabrała się do roboty, kiedy Dubois dostał apoplexyi. Żadne starania nie mogły go do życia przyprowadzić, umarł, nie jadłszy nawet sałaty ze szparagów. Kiedy minęło pierwsze zamięszanie, Fontenelle rzekł do kucharki: „wszystkie szparagi gotować z sosem."

Panna Taglioni zwichnęła sobie nogę, i już tej zimy tańczyć nie będzie. Dyrektor Dupenchol z tego powodu stracił głowę. Paryzka więc opera przez całą zimę zostanie bez głowy i nogi.

Podczas tegorocznego zgromadzenia badaczów natury w Bon, węgierski hr. Franciszek Teleki, podał środek leczący wściekliznę, którego dostał od pewnego włościanina siedmiogrodzkiego, a ten miał go od przodków swych przez podanie otrzymać. Bierze się 3/4 części łuta trojeścj (*Asclepias vincentoxicum Schwalbenwurtz*) i jedna czwarta łóta kory z *Crataegus forminalis Sorbus torminalis. L. Sperberbaum*) do tego dodać trzeba obranych 9 główek czosnku, to wszystko wrzuca się w nowy nie polewany kwartowy garnek. i tak przez 12 godzin zostawać musi. Potem nakrywa się garnek i oblepiwszy go przystawia sią do ognia, przy którym gotuje się całą godzinę, odstawiwszy przecedza się i ciepłe pić daje. Męzczyzna bierze 5, kobieta 4 a dziecię 3. łyżek. Lekarstwo zażywać trzeba na czczo, skoro się symptomata wścieklizny okazywać zaczynają. Srodek ten wielekroć zbawienne przyniosł skutki.

---

*Człowiek i Motyl Bayka.*

Naśmiewał się człek z motyla
Ze u niego wiekiem chwila
Zginął motyl, rok za rokiem
Sto lat zbiegło rączym krokiem
Przyszło do zawarcia powiek
Sto lat chwilą nazwał człowiek.

---



---

*Przybyli do Krakowa.*

Dembowski Stanisław, Markonez Floryan z Galicyi, Henschel Jakob Warhmann, Krakauer Saul Sredni ki Karol, Szuwalski Adam z Polski; Mycielski Jozef hr. Warchliński Antoni z Pruss. Michalczewski Maksymilian, Meister Jan z Polski. Lasocki Franciszek, Pinner Maurycy z Galicyi. Sliwoski Antoni, Winter Piotr z Pruss.

*Wyjechali z Krakowa.*

Maisel Jozef, Lassocki Franciszek do Polski. Morsztyn Jan hr. Lubomirski Henryk Ks. Staduicki Juliusz hrabia do Galicyi.

Dziś rano zimna st. o.

---

*Główny kantor redakcyi Kuryera wk sięg: p. Kocha obok kośc P. Maryi w rynku.*